

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 22. januar 2019
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Rune Bæk Krogh
Sagsnr.: 2019-0030-1904
Dok.: 970767

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 273 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. januar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lotte Rod (RV).

Søren Pape Poulsen

/

Lene Steen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 273 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvad man ved om omfanget af MDMA i omløb, og vil ministeren redegøre for, hvilke indsatser der gøres for at forebygge nye alvorlige sager?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at MDMA er et særligt populært stof blandt unge mennesker i nattelivet, idet det dog bemærkes, at Rigspolitiet ikke er bekendt med det nærmere omfang af MDMA i udbud eller misbruget heraf.

Indtagelse af højt koncentreret MDMA kan være livsfarligt, og gennem de sidste par år har der været eksempler på dødsfald blandt helt unge personer og et ukendt antal forgiftninger som følge af indtagelse af MDMA.

Rigspolitiet kan desuden oplyse, at mængden af beslaglagt syntetisk narkotika i Danmark gennem længere tid har været nogenlunde stabil, idet mængden af beslaglagt MDMA dog var særligt høj i 2017. Der blev således beslaglagt ca. 7 kg MDMA i 2016, mens der blev beslaglagt ca. 33 kg i 2017, hvilket skal ses i lyset af, at der blev foretaget enkelte større beslaglæggelser i 2017. Det endelige antal beslaglæggelser af MDMA i 2018 er endnu ikke opgjort, men den foreløbigt opgjorte beslaglagte mængde er ca. 3,7 kg.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at narkotikakriminalitet er et prioriteret indsatsområde for dansk politi.

Politiets indsats mod narkotikakriminalitet er bl.a. baseret på efterretninger, ligesom iværksættelse af efterforskninger sker på grundlag af analyser. Dansk politi modtager, indsamler, sammenligner, bearbejder og formidler således oplysninger for at kunne modvirke og opklare narkotikakriminalitet. Denne systematiske, politimæssige monitorering har bl.a. til formål at sikre politiet en omfattende og aktuel baggrundsviden, som kan anvendes til proaktivt – dvs. uden at afvente en anmeldelse – at iværksætte og målrette indsatser og efterforskninger.

Med etableringen af de to regionale efterforskningsfællesskaber – Særlig Efterforskning Vest (SEV) og Særlig Efterforskning Øst (SEØ) – den 1. januar 2017 blev politiets proaktive indsats inden for kompliceret og kredsoverskridende kriminalitet intensiveret, herunder på narkotikaområdet. Der er således i SEV og

SEØ samt i landets politikredse kontinuerligt fokus på sager, der omhandler indsmugling, distribution og salg af narkotika.

Rigspolitiet kan herudover oplyse, at dansk politi samarbejder med såvel nationale som internationale samarbejdspartnere med henblik på at indhente relevante informationer til brug for efterforskninger på området.

Politiet har desuden et tæt samarbejde med Sundhedsstyrelsen på narkotikaområdet, bl.a. med henblik på identifikation af nye stoftyper og trends, udsendelse af såkaldte "early warnings" samt forebyggende arbejde.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at politiet og Toldstyrelsen fremsender alle beslaglæggelser af MDMA og ecstasytabletter til de retskemiske institutter med henblik på en kemisk analyse. Disse analyseresultater deles med Rigspolitiet og Sundhedsstyrelsen og giver et overblik over indholdsstoffer og koncentration.

I de tilfælde, hvor politiet bliver opmærksom på særligt farlige narkotikatyper eller højt koncentreret narkotika, der har forårsaget dødsfald eller forgiftninger, udsender de lokale politikredse en advarsel via medierne."

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet ligeledes indhentet en udtalelse fra Sundheds- og Ældreministeriet, der har oplyst følgende:

"Fra Sundhedsstyrelsen er der indhentet følgende bidrag, hvortil Sundheds- og Ældreministeriet kan henholde sig:

Udbredelse og udvikling af MDMA i Danmark

Sundhedsstyrelsen følger udviklingen i udbredelsen af brugen af illegale stoffer i Danmark, herunder udviklingen i udbredelsen af MDMA (ecstasy).

Som det fremgår af tabellen nedenunder (Tabel 1.1.10 fra Sundhedsstyrelsens rapport, Narkotikasituation i Danmark 2018), viser resultater fra surveyundersøgelser blandt de 16-24 årige gennem årene en nogenlunde stabil udbredelse af ecstasy fra 2000 til 2017. Udbredelsen af illegale stoffer er størst i denne aldersgruppe.

TABEL 1.1.10. DEN PROCENTVISE ANDEL AF DE 16-24-ÅRIGE, DER HAR ET AKTUELT BRUG AF AMFETAMIN, KOKAIN OG ECSTASY I PÅGÆLDENDE ÅR

	SUSY 2000 (n=1.684)			SUSY 2005 (n=894)			AID 2008 (n=857)			SUSY 2010 (n=1.612)			SUSY 2013 (n=1.606)			SUSY 2017 (n=1.385)		
	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T	M	K	T
16-24 år																		
Amfetamin, prøvet inden for seneste år	9,0	3,1	5,9	6,5	2,4	4,1	9,8	2,1	5,4	4,9	1,2	2,8	2,4	0,9	1,6	2,3	1,1	1,6
Kokain, prøvet inden for seneste år	4,6	1,3	2,8	5,4	1,9	3,3	9,8	2,4	5,6	5,3	1,1	2,9	3,6	1,3	2,3	7,9	2,0	4,4
Ecstasy, prøvet inden for seneste år	3,3	1,5	2,3	3,1	0,4	1,5	4,0	1,0	2,3	1,7	0,6	1,1	1,6	0,6	1,0	2,1	1,2	1,6

Kilde: Tal fra Sundhedsstyrelsen baseret på SUSY 1994, SUSY 2000, SUSY 2005, AID 2008, SUSY 2010, SUSY 2013 og SUSY 2017 (upubl.)

1,6 pct. af unge under 25 år angiver i 2017 at have prøvet MDMA/ecstasy inden for seneste år. Udbredelsen af MDMA/ecstasy er væsentligt mere udbredt blandt drengene (2,4 pct.) sammenlignet med blandt pigerne (0,8 pct.).

Forebyggelse af stofbrug

Forebyggelse af brug af MDMA skal ses i sammenhæng med den generelle forebyggende indsats i forhold til stofbrug.

På baggrund af stoffernes udbredelse i befolkningen er det unge, der er den primære målgruppe for den stof-forebyggende indsats. Den sekundære målgruppe er forældre samt professionelle, der arbejder med unge.

Unge brug af stoffer skyldes ofte et sammenfald af sociale, kulturelle og psykologiske faktorer. Der er derfor behov for en helhedsorienteret, flerstrengt og systematisk forebyggelsesindsats på tværs af forvaltningsområder og sektorer, grundskole- og ungdomsuddannelsesområder, festmiljøer og udsatte boligmiljøer. Indsatsen består dels af vidensformidling og påvirkning af de unges normer og adfærd.

Kommunerne har ansvaret for den primære forebyggelse af stofbrug, herunder brug af MDMA. Sundhedsstyrelsen understøtter kommunerne i indsatsen, dels med nationale indsatser samt via løbende rådgivning af kommunerne:

- Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om stoffer til kommunerne giver konkrete anbefalinger til den kommunale stofforebyggende indsats. Anbefalingerne omhandler blandt andet udarbejdelse af rusmiddelpolitikker på ungdomsuddannelsesinstitutioner, rådgivningstilbud, information og undervisning i grundskolen og på ungdomsuddannelser samt indsatser vedr. tidlig opsporing.
- Sundhedsstyrelsen udarbejder løbende oplysningsmateriale om brug af stoffer til unge, forældre og professionelle omkring de unge. Sundhedsstyrelsen lancerede i foråret 2018 et nyt site om stoffer målrettet unge: www.altomstoffer.dk, hvor unge kan finde information

om stoffernes effekt og skadevirkninger. Sitet indeholder en leksikon-del, hvor man kan finde fakta om de forskellige stoffer, herunder MDMA, samt letforståelige artikler om fx farligheden af stoffer, udbredelse af stofbrug, afmontering af diverse myter samt viden om, hvorfor nogle unge eksperimenterer med stoffer. Teksten suppleres af en lang række små videoer. Endvidere udgiver Sundhedsstyrelsen pjecen ”Stoffer – hvordan virker de, hvordan ser de ud”, som bruges af blandt andet SSP’ere og andre undervisere i grundskolen og på ungdomsuddannelser. Pjecen indeholder viden om stoffernes effekt og skadevirkninger.

- Årligt gennemfører Sundhedsstyrelsen kampagnen ”Music Against Drugs” på en lang række festivaler og spillesteder i hele landet, i samarbejde med interesseorganisationen Dansk Live og Roskilde festival. Målgruppen er unge i alderen 16-24 år. Festivalerne og spillestederne er en central arena, da undersøgelser viser, at der i festmiljøet er en øget risiko for, at de unge eksperimenterer med stoffer, herunder MDMA.

Brede massemediekampanjer målrettet hele befolkningen eller meget brede målgrupper bruges ikke i det nationale stofforebyggende arbejde i Danmark. Årsagen er, at brug af stoffer kun er udbredt i en mindre del af ungdomsgruppen og samtidig har en stor bevågenhed i medierne. Derfor vurderes det hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at øge opmærksomheden med brede kampanjer, der kan risikere at skabe utilsigtet ”reklame” for stoffer eller bidrage til ”flertalsmisforståelser” i befolkningen. Informations- og holdningsmarkerende forebyggelseskampanjer på stofområdet begrænses derfor til risikoarenaer, som fx musikfestivaler, hvor der er viden om, at en større andel af unge eksperimenterer med stoffer.

Sundhedsstyrelsen vurderer løbende behovet for yderligere indsatser, fx i forhold til specifikke stoffer. I 2018 lancerede Sundhedsstyrelsen fx sitet www.snakomhash.dk målrettet forældre om hash, med viden om skadevirkninger, aflivning af myter samt dialogredskaber til at tage snakken om hash med sin teenager.

Det er væsentligt at gøre opmærksom på, at forebyggelse af stofbrug hænger tæt sammen med forebyggelse af brug af tobak og alkohol. Unge med en tidlig alkoholdebut og/eller et storforbrug af alkohol har fx en større risiko for at eksperimenterer med stoffer end unge, der har et begrænset alkoholforbrug, og mange unge eksperimenterer med stoffer i en situation, hvor de er berusede. Den stofforebyggende indsats skal derfor ses i sammenhæng med den generelle rusmiddelforebyggende indsats. Endvidere er mental sundhed og trivsel kendte beskyttende faktorer

i forhold til at starte et brug af stoffer, hvorfor det også bør være et væsentligt fokuspunkt i den stofforebyggende indsats.”